

Beszámoló a Magyar Tudományos Akadémia

Közoktatási Elnöki Bizottsága

2019. évi munkájáról

A Magyar Tudományos Akadémia Közoktatási Elnöki Bizottsága (KEB) alaptevékenységként, s önálló kezdeményezésű feladatként tudományos igényű elemzéseket készít a közoktatás és -nevelés tartalmi kérdéseivel kapcsolatban, közvetíti az egyes tudományterületek korszerű eredményeit, mindenekelőtt azzal a céllal, hogy azoknak a közoktatás és -nevelés rendszerében történő felhasználását segítse, kezdeményezze, figyelemmel kövesse.

Az Akadémia tanácsadói közfeladatait segítő munka mellett ellátott véleményezői tevékenység közvetlenül segíti a szakpolitikai kérdések elemzésében az MTA elnökét, a bizottság a tágabb értelemben vett elemzői feladatokon túl javaslatokat készít elő. A KEB a közoktatás és -nevelés tartalmi és módszertani kérdéseiben az MTA saját kezdeményezésű programjaihoz (pl. módszertani kutatásokat végző akadémiai támogatott kutatócsoportok kialakításának előmunkálatai) előkészítő elemzéseket készít, és folyamatosan jelen van a tudományos és az oktatási közéletben, biztosítva a szakmai és a szélesebb nyilvánosságot.

A Közoktatási Elnöki Bizottság tagjai:

Elnök: Pléh Csaba
Társelnök: Csapó Benő
Titkár: Sugár Éva

Tagok:

Bánréti Zoltán, Dávidházi Péter, Falus András, Farsang Andrea, Halász Gábor, Hamza Gábor, Hatvani László, Kárpáti Andrea, Kövér György, Ollé János, Pap László, Túri László, Varga Júlia, Vigh Andrea

Állandó meghívottak:

Csépe Valéria, Patkós András

A KEB honlapja: <https://mta.hu/kozoktatasi-elnoki-bizottsag>

I. A Bizottság ülései 2019-ben

V. ülés (2019. október 09.): A KEB tavaly kb. 100 oldalas vélemény küldött a KLIK vezetőjének, Hajnal Gabriellának, de semmi visszajelzés nem érkezett. Az MTA elnöke és a KEB elnöke is felajánlották az Akadémia tudományos képviselőinek segítségét a NAT fejlesztéséhez, de visszajelzést a kormány részéről nem kapott senki. A KEB tagjai felhatalmazták Pléh Csaba elnököt, hogy tájékozódjon a NAT felől és kérdezze meg, hogy jelenleg ki a fejlesztésével megbízott felelős személy.

Az Akadémiát érintő változások és intézményi átszervezések miatt a *Pedagógus Kutatói Pályadíj* felhívására beérkezett pályaművek értékelésére Lovász László elnök úr a Közoktatási Elnöki Bizottság tagjait kérte fel.

II. Pedagógus Kutatói Pályadíj

A pályázati felhívásra szeptember 19-ig 52 pályázat érkezett be, ebből egy pályázat került elutasításra, mert a pályázó 5 éven belül a Pályadíj nyertese volt. A pályázatok közül 8 a matematikai és természettudományok, 43 pedig a bölcsészet- és társadalomtudományok területéről érkezett. Az élettudományok területéről nem érkezett be 2019-ben pályázat. Az 51 pályaművet a KEB tagjai az október 9-i bizottsági ülésen megvitatták és egy közös szempontrendszerben állapodtak meg. A pályázatokat a KEB tagjai tudományterületüknek megfelelően egymás között felosztották és minden pályázóhoz az adott értékelő személy kitöltött egy értékelő lapot. Az értékelési szempontokat figyelembe véve az 51 pályázatból a bizottság tagjai 25 pályaművet feltétlenül támogatandónak értékelték, de a rendelkezésre álló keret csak az első 12 pályamű támogatását tette lehetővé.

III. Rendezvények, konferenciák

- 2019. november 29. „A pedagógiai mérések hazai gyakorlata és jelentőségük az oktatás fejlesztésében” c. előadóülés (MTÜ rendezvény, MTA Székház, Nagyterem)

IV. Más bizottságokban való részvétel:

A KEB tagjai az alábbi közneveléssel/oktatással/neveléssel foglalkozó bizottságok munkájában vesznek részt:

Bizottság	Felelős intézmény	MTA delegált	időszak
Köznevelési-stratégiai Kerekasztal	EMMI	Csapó Benő	2017 -
ALLEA Science Education Working Group	ALLEA	Csapó Benő	2010-
Országos Köznevelési Tanács (OKNT)	EMMI	Pléh Csaba	2017 -
Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum	EMMI	Pléh Csaba	2017 -
A természettudomány tantárgy emelt szintű érettségi vizsgakövetelményeinek kidolgozása	OFI +EMMI	Pap László	2018 -
Search committee of ALLEA for Social Indicators	MTA	Varga Júlia	2018.
Szakképzési és Innovációs Tanács	ITM	Benedek András	2018
Indikátor Munkacsoport	Oktatási Hivatal	Varga Júlia	2018
Felsőoktatási Tervezési Testület	EMMI	Michaletzky György	2018

V. Oktatással kapcsolatos nyilatkozatok, közlemények

2020. január 13. án az MTA közleményt adott ki a Nemzeti alaptantervvel kapcsolatban:

https://mta.hu/mta_hirei/az-mta-a-nemzeti-alaptantervrol-110252

2020. február 4. –én az MTA állásfoglalást adott az ukrainai nyelvtörvénytervezetről:
https://mta.hu/mta_hirei/a-magyar-tudomanyos-akademia-allasfoglalasa-az-ukrainai-nyelvtorvenytervezetrol-110314

2020. február 11. Az MTA állásfoglalása a 2020. január 31-én megjelent új NAT-ról:
https://mta.hu/mta_hirei/az-mta-allasfoglalasa-a-2020-január-31-en-megjelent-uj-nat-rol-110338

VI. Kapcsolat más hivatali szervezetekkel

Pléh Csaba, a KEB elnöke 2020. február 12-én az OH megkeresésére tárgyalt Hajnal Gabriellával a január 31-én életbe lépett NAT-ról. Az Akadémia (KEB) érdemi feladatot a kerettantervek értelmezésének alakításában tud vállalni a tanári közösségek felé. (külön kerettanterv létrehozása nélkül 30 %-ig el lehet térni a kerettantervtől).

VII. Sajtómegjelenések, láthatóság

- Magyar Tudomány 2020/01: Tematikus összeállítás-Neveléstudományi kutatás és a közoktatási rendszer fejlődése (https://mersz.hu/hivatkozas/matud_319#matud_319)
- ATV Egyenes beszéd, 2020. február. 17. (<https://www.youtube.com/watch?v=G2-od8xlqWI>)

VIII. Beszámoló a Tantárgy-pedagógiai Kutatási programról (Mellékletben)

A beszámolót összeállította: Sugár Éva (*titkár*)

Jóváhagyta: Pléh Csaba (*elnök*), Csapó Benő (*társelnök*)

Melléklet: (1 db)

Beszámoló a Tantárgy-pedagógiai Kutatási Program 2019. évi munkájáról